

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Obdo/24/2015
Identifikačné číslo spisu:	1306201353
Dátum vydania rozhodnutia:	20.04.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Hullová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:1306201353.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa v 1. rade H. a navrhovateľky v 2. rade Z., obaja bytom N., proti odporcovi Platinum International, s. r. o., so sídlom Nobelova 30, 831 02 Bratislava, IČO: 35 841 826, zastúpenému JUDr. Jánom Minárikom CSc., advokátom, so sídlom Ipeľská 15, 821 07 Bratislava, o zaplatenie sumy 5 500 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa v 1. rade proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/318/2014-251 z 28. novembra 2014, takto

rozhodol:

Odvolanie navrhovateľa v 1. rade o d m i e t a .

Odporcovi n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava III (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvého stupňa“) uznesením č. k. 44Cb/6/2006-237 z 22. septembra 2014 rozhodol tak, že navrhovateľovi v 1. rade neodpustil zmeškanie lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-150 zo 16. augusta 2011. V odôvodnení uznesenia poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „NS SR“ alebo „dovolací súd“) č. k. 1Obdo/14/2013-224 z 15. októbra 2013, ktorým NS SR zrušil uznesenie Krajského súdu v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“) č. k. 1Cob/235/2012-192 z 19. decembra 2012 a vec mu vrátil na ďalšie konanie za účelom zistenia, či rehabilitáciu navrhovateľa v 1. rade (ďalej aj „navrhovateľ 1/“) možno považovať za ospravedlniteľný dôvod na strane navrhovateľa 1/ na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania. Následne aj odvolací súd uznesením č. k. 1Cob/19/2014-232 z 30. apríla 2014 zrušil uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-164 z 2. apríla 2012 a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie z dôvodu nedostatočného zistenia relevantných skutočností ohľadne prekážky, ktorá navrhovateľovi 1/ bránila podať odvolanie v intenciách uznesenia NS SR č. k. 1Obdo/14/2013-224 z 15. októbra 2013.

Okresný súd poukázal na ust. § 58 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O. s. p.“), v zmysle

ktorého súd môže odpustiť zmeškanie zákonnej procesnej lehoty pod podmienkou, že zákon vyslovene odpustenie lehoty nevylučuje (napr. ust. § 240 ods. 2 O. s. p.), dôvod zmeškania lehoty je ospravedlniteľný a mal za následok vylúčenie z úkonu (existencia príčinnej súvislosti medzi ospravedlniteľným dôvodom a zmeškaním lehoty) a ten, kto lehotu zmeškal, podal návrh na odpustenie jej zmeškania v lehote 15 dní odo dňa odpadnutia prekážky a súčasne v tej istej lehote urobil aj zmeškaný úkon. Všetky tieto podmienky musia byť splnené kumulatívne, pretože ak nie je splnená čo i len jedna podmienka, návrhu na odpustenie zmeškania lehoty nemožno vyhovieť. Zákon nedefinuje, čo všetko možno zahrnúť pod pojem „ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty“, preto posúdenie ospravedlniteľnosti dôvodu patrí konajúcemu súdu. Podľa súdnej praxe sa za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty považuje napr. vážne ochorenie oprávnenej osoby na urobenie úkonu (bezvládnosť, stav po operácii, havárii a podobne), jeho fyzická neprítomnosť (napr. pobyt v zahraničí) a s tým spojená nemožnosť dodržať lehotu. Vždy musí ísť o situáciu, kedy oprávnená osoba nemohla pre ten - ktorý konkrétny dôvod daný procesný úkon vykonať, teda musí existovať priama príčinná súvislosť medzi ospravedlniteľným dôvodom (resp. prekážkou) a zmeškaním lehoty. Inak povedané, treba preukázať, že k zmeškaniu lehoty došlo len v dôsledku tej - ktorej konkrétnej prekážky (ospravedlniteľného dôvodu zmeškania lehoty) a že nebyť tejto prekážky, neprišlo by k zmeškaniu lehoty. Potrebné je však hodnotiť aj subjektívnu stránku danej situácie, napr. či oprávnená osoba mohla prekážku (resp. dôvod zmeškania lehoty) predvídať, prípadne ju odvrátiť, pričom platí, že odpustenie zmeškania lehoty je opatrením výnimočným, pretože narušuje právnu istotu ostatných účastníkov a orgánov, ktorých sa rozhodnutie týka.

Ako sporná sa pri rozhodovaní o návrhu navrhovateľa 1/ na odpustenie zmeškania lehoty na podanie odvolania v intenciách uznesenia NS SR z 15. októbra 2013 a uznesenia odvolacieho súdu z 30. apríla 2014 ukázala tá skutočnosť, či prekážka, ktorá bránila navrhovateľovi 1/ podať odvolanie, pominula dňa 1. februára 2012 alebo až dňa 10. februára 2012, resp. či rehabilitácia navrhovateľa 1/, ktorá trvala do 10. februára 2012, teda ešte 10 dní po tom, ako už bol práceschopný (čo súd považuje za nespornú skutočnosť preukázanú potvrdením o trvaní dočasnej práceneschopnosti L 237481 z 8. februára 2012), ako aj zdravotný stav navrhovateľa 1/ počas tejto rehabilitácie, predstavovali takú prekážku, ktorá zabránila navrhovateľovi 1/ uskutočniť zmeškaný úkon a ktorú možno považovať za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty. Okresný súd za týmto účelom vyzval navrhovateľa 1/ výzvou z 25. júla 2014 (doručenou navrhovateľovi 1/ dňa 1. augusta 2014), aby v lehote 15 dní od doručenia predmetnej výzvy preukázal, že jeho zdravotný stav počas predmetnej rehabilitácie predstavoval prekážku, v dôsledku ktorej zmeškal lehotu na podanie odvolania. Na výzvu okresného súdu navrhovateľ 1/ nereagoval a súdu tak nepreukázal svoje tvrdenie o závažnosti jeho zdravotného stavu počas rehabilitácie.

V tejto súvislosti okresný súd poukázal aj na zásadu formálnej pravdy, ktorá patrí medzi základné zásady sporového civilného konania, pričom len účastníci konania rozhodujú o tom, ktoré skutočnosti a dôkazy predložia na zdôvodnenie a preukázanie uplatneného nároku, resp. preukázanie nimi tvrdených skutočností, teda či a do akej miery unesú bremená tvrdenia a dôkazu (ust. § 120 ods. 1, veta prvá O. s. p.). Podstatou tejto zásady je, že na objasňovaní skutkového stavu síce účastníci a súd spolupracujú, avšak zodpovednosť nesú iba účastníci konania. Ex offio zisťovať a do konania vnášať skutočnosti účastníkmi neuvádzané, rovnako ako zabezpečovať dôkazy v prospech toho - ktorého účastníka konania odporuje podstate zásady formálnej pravdy a takmer úplnej kontradiktórnosti konania. Zároveň okresný súd poznamenal, že zdravotné pomery navrhovateľa 1/ nemožno považovať za skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti a zákon v tomto prípade súdu neukladá vyhľadávaciu povinnosť k preukázaniu navrhovateľom 1/ tvrdeným skutočnostiam o jeho zdravotnom stave (ust. § 120 ods. 1, veta druhá O. s. p.), keďže by to odporovalo zásade formálnej pravdy.

Navrhovateľ 1/ v dovolaní proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/235/2012-192 z 19. decembra 2012 navrhol na preukázanie ním tvrdených skutočností o zdravotnom stave v čase rehabilitácie svoj výsluch, prípadne jeho lekárov, avšak neuviedol, ktorých lekárov by mal súd vypočuť. Podľa názoru okresného súdu výsluch navrhovateľa 1/ by bol v rozpore so zásadou hospodárnosti konania, keďže by prišlo len k opätovnému tvrdeniu už tvrdených skutočností zo strany navrhovateľa 1/.

S poukazom na vyššie uvedené okresný súd dospel k záveru, že v čase rozhodovania o návrhu navrhovateľa 1/ na odpustenie zmeškania lehoty v zmysle ust. § 154 ods. 1 O. s. p. nebolo preukázané, že by zdravotný stav navrhovateľa 1/ v čase rehabilitácie zakladal prekážku, v dôsledku ktorej zmeškal lehotu na podanie odvolania a ktorú by bolo možné považovať za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie tohto opravného prostriedku a v dôsledku toho zmeškanie lehoty odpustiť. Z predložených dokladov okresný súd mal preukázané, že navrhovateľ 1/ bol práceschopný od 1. februára 2012 (čo mal preukázané potvrdením o dočasnej práceneschopnosti L 237481 z 8. februára 2012) a čo považoval za moment odpadnutia prekážky, ktorá bránila navrhovateľovi 1/ uskutočniť procesný úkon - podať odvolanie. Lehota na podanie zmeškaného odvolania a návrhu na odpustenie zmeškania lehoty začala plynúť dňa 1. februára 2012 a uplynula dňa 15. februára 2012, pričom navrhovateľ 1/ podal predmetné odvolanie a návrh na odpustenie zmeškania lehoty dňa 20. februára 2012, teda až po márnom uplynutí lehoty. Keďže neboli splnené podmienky na odpustenie zmeškania lehoty v zmysle ust. § 58 ods. 1 O. s. p., okresný súd navrhovateľovi 1/ neodpustil zmeškanie lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-150 zo 16. augusta 2011.

Na odvolanie navrhovateľa 1/ rozhodol Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací, ktorý uznesením č. k. 1Cob/318/2014-251 z 28. novembra 2014 napadnuté uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-237 z 22. septembra 2014 potvrdil podľa ust. § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne. V odôvodnení uznesenia uviedol, že preskúmal napadnuté uznesenie okresného súdu podľa ust. § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa 1/ nie je dôvodné.

Odvolací súd konštatoval, že okresný súd pri vydaní napadnutého uznesenia správne aplikoval príslušné zákonné ustanovenia upravujúce zákonné predpoklady na odpustenie zmeškania lehoty na návrh účastníka konania, pričom z riadne zisteného skutkového stavu vyvodil aj správny právny záver, s ktorým sa odvolací súd plne stotožnil. Odvolací súd v celom rozsahu odkázal na odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu s tým, že ho považuje za vecne správne. Poukázal na to, že v záujme dostatočného zistenia relevantných skutočností ohľadne toho, či prekážka, ktorá navrhovateľovi 1/ bránila podať odvolanie, pominula dňa 1. februára 2012 alebo až dňa 10. februára 2012, resp. či rehabilitácia navrhovateľa 1/, ktorá trvala do 10. februára 2012 (teda ešte 10 dní po tom, ako už bol práceschopný) a jeho zdravotný stav počas tejto rehabilitácie predstavovali takú prekážku, ktorá bránila navrhovateľovi 1/ uskutočniť zmeškaný úkon a ktorú by bolo možné považovať za ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty, okresný súd vyzval navrhovateľa 1/ výzvou z 25. júla 2014 (doručenou mu dňa 1. augusta 2014), aby v lehote 15 dní od jej doručenia preukázal, že jeho zdravotný stav počas predmetnej rehabilitácie predstavoval prekážku, v dôsledku ktorej zmeškal lehotu na podanie odvolania. Nakoľko navrhovateľ 1/ závažnosť jeho zdravotného stavu počas spomínanej rehabilitácie na výzvu okresného súdu v stanovenej lehote nepreukázal, okresný súd správne vychádzal z toho, že v občianskom súdnom konaní sa v procese dokazovania účastníkom tvrdených skutočností uplatňuje zásada formálnej pravdy, čo znamená, že navrhovateľ 1/ musí vo vzťahu k svojmu tvrdeniu ohľadom trvania prekážky uniesť dôkazné bremeno, ktoré však v danom prípade neunesol. Tento záver pritom zohľadňuje aj skutočnosť, že navrhovateľ 1/ v dovolaní navrhol na preukázanie ním tvrdených skutočností o zdravotnom stave v čase rehabilitácie svoj výsluch, čo by však samo osebe, bez súčasného označenia vyšetrujúcich lekárov (ktorých by mohol súd k závažnosti zdravotného stavu navrhovateľa 1/ v označenom období vypočuť) bolo neúčelné a nehospodárne vzhľadom na povahu zisťovanej skutočnosti. Odvolací súd sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu, že zdravotné pomery navrhovateľa 1/ nemožno považovať za skutočnosť všeobecne známu, alebo známu súdu z jeho činnosti a taktiež nejde o prípad, v ktorom by zákon ukladal súdu vyhľadávaciu povinnosť k preukázaniu účastníkom tvrdených skutočností o jeho zdravotnom stave.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd zhodne s okresným súdom nemal ničím preukázané, že by zdravotný stav navrhovateľa 1/ v čase rehabilitácie od 1. februára 2012 do 10. februára 2012 zakladal prekážku, v dôsledku ktorej zmeškal lehotu na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-150 zo 16. augusta 2011 a ktorú by bolo možné považovať za

ospravedlniteľný dôvod zmeškania lehoty na podanie odvolania a na základe toho zmeškanie lehoty odpustiť, pričom správnosť tohto záveru neboli spôsobilé spochybniť ani odvolacie námietky navrhovateľa 1/. Odvolací súd preto napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal navrhovateľ 1/ (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, a to dňa 27. februára 2015 faxom a následne dňa 28. februára 2015 na pošte.

Dovolateľ v dovolaní uviedol, že dovolaním napáda uznesenie odvolacieho súdu z 28. novembra 2014 v celom rozsahu, teda napáda jeho výrok, ako aj odôvodnenie, pretože odvolací súd vec nesprávne právne posúdil z právneho hľadiska a okrem toho nezistil skutočný stav veci. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu odporuje dobrým mravom, pretože krajský súd svojim rozhodnutím dehonestuje a degraduje zdravie, ktoré je jedným z najväčších bohatstiev každého človeka, ako aj jeho ďalšie hodnoty a atribúty, ku ktorým patrí napríklad proces krátkodobého alebo dlhodobého liečenia pre ďalšie upevnenie zdravia, proces rehabilitácie a podobne. Ľudia, ktorí opovrhujú zdravím iného človeka, si nezaslúžia nič iné len to, aby ich postihla ťažká choroba. Až potom si uvedomia, čo je to zdravie a ako treba v týchto prípadoch veľmi citlivo pristupovať k posudzovaniu problémov, ktoré sa zdravia dotýkajú. A práve preto z morálneho hľadiska napáda uznesenie krajského súdu, pretože ak akékoľvek rozhodnutie štátu nezodpovedá morálke, potom nemôže byť ani zákonné, právne čisté, objektívne a ani spravodlivé. Uvedené považuje z principiálneho, ľudského a právneho hľadiska za najdôležitejší dôvod podaného dovolania. S poukazom na vyššie uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

K dovolaniu navrhovateľa 1/ sa odporca písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, ktorý sám má právnické vzdelanie (ust. § 240 ods. 1 a § 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (ust. § 243a ods. 1 O. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Podľa ust. § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Predmetom prieskumu v dovolacom konaní je uznesenie odvolacieho súdu - Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/318/2014-251 z 28. novembra 2014, ktorým odvolací súd potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-237 z 22. septembra 2014 o neodpustení zmeškania lehoty navrhovateľovi 1/ na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-150 zo 16. augusta 2011.

Podmienky prípustnosti dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu sú upravené v ust. § 237 a § 239 O. s. p.

Prípustnosť dovolania podľa ust. § 239 ods. 1, 2 O. s. p. v preskúmvanej veci neprichádza do úvahy. Nejde totiž o zmeňujúce uznesenie odvolacieho súdu, ani o uznesenie, ktorým by odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska a ani o potvrdzujúce uznesenie, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Rovnako nejde ani o uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce uznesenie okresného súdu, ktorým bolo rozhodnuté o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia alebo o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania navrhovateľa 1/ by tak prichádzala do úvahy iba vtedy, ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd, taxatívne vymenovaných v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo

veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca alebo súd bol nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Pre záver o prípustnosti dovolania podľa citovaného ustanovenia O. s. p. nie je relevantný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto zákonom ustanovení, keďže rozhodujúcou skutočnosťou je len zistenie súdu, že k takejto procesnej vade skutočne aj došlo.

Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľ dovolaním napadol právoplatné uznesenie odvolacieho súdu - Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/318/2014-251 z 28. novembra 2014, ktorým bolo potvrdené uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-237 z 22. septembra 2014 o neodpustení zmeškania lehoty navrhovateľovi I/ na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-150 zo 16. augusta 2011 z dôvodu, že napadnuté uznesenie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. a z dôvodu, že odvolací súd nezistil skutočný stav veci (správne skutkový stav), pričom nedostatok skutkových zistení predstavuje tzv. inú vadu konania podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.

Občiansky súdny poriadok úpravou dovolania (t.j. podmienok, za ktorých je dovolanie procesne prípustné) a dovolacieho konania nezaručuje, že každé podané dovolanie bude vždy prípustné, že dovolací súd sa vždy bude zaoberať aj vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia a že dovolateľ bude v konaní pred dovolacím súdom aj úspešný. Úpravou dovolania v občianskom súdnom konaní je totiž dotknutý princíp nezmeniteľnosti a záväznosti rozhodnutí súdov, ktoré nadobudli právoplatnosť. V dovolacom konaní argumentácia dovolateľa - že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a že napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci - naráža na Občianskym súdnym poriadkom stanovené obmedzenia práva na súdnu ochranu, ktoré vyplývajú z právnej úpravy prípustnosti dovolania. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 vymenúva znaky tých uznesení odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie procesne prípustné, čím zákonodarcu vyjadril vôľu, aby výnimočne určité rozhodnutia napriek tomu, že nadobudli právoplatnosť, mohli byť predmetom preskúmania v dovolacom konaní, zatiaľ čo iné rozhodnutia (ktoré nie sú v zákonom ustanovení výslovne vymenované) v dovolacom konaní predmetom prieskumu byť nemôžu.

Úspešné uplatnenie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku je prvotne podmienené záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následne druhotným záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj dôvodný. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému prvotnému záveru, platná právna úprava mu neumožňuje, aby v dovolacom konaní pristúpil k vecnému prieskumu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané. Ak by dovolací súd posudzoval vecnú správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon. Pokiaľ teda dovolací súd dospeje k záveru, že dovolanie je procesne neprípustné, musí tento opravný prostriedok odmietnuť bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia. Pre opačný prístup dovolacieho súdu nedáva Občiansky súdny poriadok zákonný podklad v žiadnom z jeho ustanovení.

Ustanovenia § 241 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ O. s. p. upravujú dôvody, ktorými dovolateľ môže odôvodniť ním podané dovolanie. Predpokladom toho, aby dovolací súd preskúmal dovolaním napadnuté rozhodnutie z hľadiska uplatneného dovolacieho dôvodu je však jeho zákonná prípustnosť. Ústava Slovenskej republiky neupravuje, aké dôsledky majú jednotlivé procesné nesprávnosti, ku ktorým v praxi dochádza v konaní pred súdmi, ani nestanovuje predpoklady ich možnej nápravy v opravnom konaní. Bližšiu úpravu ústavne garantovaného práva na súdnu ochranu obsahuje Občiansky súdny poriadok, ktorý vo svojich ustanoveniach predpokladá aj možnosť vzniku určitých procesných pochybení súdu v občianskom súdnom konaní. V nadväznosti na podstatu, význam a procesné dôsledky týchto pochybení potom upravuje aj podmienky, za ktorých možno v dovolacom konaní napraviť procesné nesprávnosti konania na súdoch nižších stupňov. Osobitný význam pripisuje Občiansky súdny poriadok len

najzávažnejším procesným vadám konania, pretože vady tejto povahy považuje za okolnosť zakladajúcu prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 237 ods. 1 O. s. p. a zároveň tiež za prípustný dovolací dôvod v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. Aj niektorým ďalším procesným vadám konania nedosahujúcim stupeň závažnosti procesných vád v zmysle ust. § 237 ods. 1 O. s. p. pripisuje Občiansky súdny poriadok význam, avšak len v tom smere, že iné vady konania, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. a vadu spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení veci v zmysle ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. považuje Občiansky súdny poriadok len za relevantné dôvody, ktoré však prípustnosť dovolania nezakladajú (na rozdiel od procesných vád taxatívne vymenovaných v ust. § 237 ods. O. s. p.) a preto ich možno uplatniť len v procesne prípustnom dovolaní (viď. napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 90/2013).

V posudzovanom prípade dovolateľ v dovolaní namietal tzv. inú vadu konania, ktorá podľa jeho názoru mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p. (údajné nedostatočné zistenie skutkového stavu veci) a vadu spočívajúcu v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. (predovšetkým jeho rozpor s dobrými mravmi) podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., vady ktoré však samy osebe prípustnosť dovolania nezakladajú, keďže nie sú procesnými vadami so znakmi uvedenými v ust. § 237 ods. 1 O. s. p.

V rámci prieskumnej činnosti dovolací súd ex offio nezistil, že by konanie odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa zaťažila vada v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. a/, b/, c/, d/, e/, g/ O. s. p., pričom existenciu takejto vady v dovolaní netvrdil ani dovolateľ. Prípustnosť dovolania navrhovateľa 1/ preto z týchto ustanovení vyvodiť nemožno.

Osobitne sa dovolací súd zaoberal otázkou, či dovolateľovi bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle ust. § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký vadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhajenia a ochrany jeho subjektívnych práv a právom chránených záujmov. Z dikcie zákona „ak sa postupom súdu účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom“ vyplýva, že následok v podobe znemožnenia realizácie procesných oprávnení účastníka občianskeho súdneho konania musí byť v príčinnej súvislosti s nesprávnym procesným postupom súdu, teda s porušením procesných predpisov upravujúcich konanie pred súdom. Zároveň je potrebné poukázať na to, že odňatie možnosti konať pred súdom dáva ustanovenie § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. výslovne do súvislosti s faktickou činnosťou súdu, a nie s jeho rozhodnutím.

Podľa ustanovenia § 18 O. s. p. účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv.

Základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivý proces v sebe nezahŕňa záruku úspechu v konaní a ani nárok na to, aby sa všeobecné súdy riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré predkladá účastník konania. To, že súd sa nestotožnil s tvrdeniami a návrhmi účastníka (v danom prípade navrhovateľa 1/) neznamena, že mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, resp. že došlo k porušeniu základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces. Ústavou garantované právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky nemožno chápať tak, že jeho naplnením je len úspech v občianskom súdnom konaní. Všeobecné súdy poskytujú ochranu plynúcu z tohto článku ústavy tak, že postupujú v konaní v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi, ktorými sú viazané a ktorých dodržiavanie je garanciou práva na súdnu ochranu.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že odvolací súd uznesením č. k. 1Cob/318/2014-251 z 28. novembra 2014 potvrdil uznesenie Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-237 z 22. septembra 2014,

ktorým okresný súd neodpustil navrhovateľovi 1/ zmeškanie lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-150 zo 16. augusta 2011, ktorým okresný súd zastavil konanie o dovolaní navrhovateľa 1/ proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/152/2010-122 z 13. októbra 2010 z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa vyplýva, že navrhovateľovi 1/ nebola odpustená zmeškaná lehota na podanie odvolania pre nesplnenie všetkých zákonom stanovených podmienok v zmysle ust. § 58 ods. 1 O. s. p., nakoľko navrhovateľ 1/ ani na základe výzvy okresného súdu z 25. júla 2014 (doručenú mu dňa 1. augusta 2014) nepreukázal, že jeho zdravotný stav počas rehabilitácie po ukončení jeho práceneschopnosti (od 1. februára 2012 do 10. februára 2012) predstavoval ospravedlniteľný dôvod, v dôsledku ktorého navrhovateľ 1/ zmeškal lehodu na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-150 zo 16. augusta 2011.

Zásada rovnosti strán v procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok pre účastníkov, ktorí v občianskom súdnom konaní majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok, bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej procesnej strany. Dovolací súd, rovnako ako odvolací súd nezistil, že by postupom okresného súdu bola navrhovateľovi 1/ odňatá možnosť konať pred súdom alebo bolo porušené jeho právo ako účastníka súdneho konania na spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Podľa názoru dovolacieho súdu, okresný súd poskytol navrhovateľovi 1/ dostatočný časový priestor na preukázanie splnenia všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 58 ods. 1 O. s. p. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že návrh na odpustenie zmeškania lehoty spolu so zmeškaným úkonom a preukázaním ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý bol účastník vylúčený z tohto úkonu sa musí podať v lehote do 15 dní po odpadnutí prekážky. V posudzovanom prípade okresný súd splnenie, resp. nesplnenie zákonných podmienok v zmysle ust. § 58 ods. 1 O. s. p. posudzoval v uznesení č. k. 44Cb/6/2006-164 z 2. apríla 2012 a následne odvolací súd v uznesení č. k. 1Cob/235/2012-192 z 19. decembra 2012, v uzneseniach ktorých obidva sudy konštatovali nesplnenie zákonných podmienok na odpustenie zmeškania lehoty v zmysle ust. § 58 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na zrušenie uznesenia odvolacieho súdu uznesením NS SR č. k. 1Obdo/14/2013-224 z 15. októbra 2013 a následné zrušenie uznesenia Okresného súdu Bratislava III č. k. 44Cb/6/2006-165 z 2. apríla 2012 odvolacím súdom, okresný súd na základe výzvy z 25. júla 2014 navrhovateľovi 1/ poskytol ďalšiu dodatočnú lehodu 15 dní od jej doručenia na preukázanie splnenia zákonných podmienok v zmysle ust. § 58 ods. 1 O. s. p. (výzva je v spise založená na čl. 236), na ktorú však navrhovateľ 1/ v stanovenej lehote nereagoval a nepreukázal tak splnenie všetkých zákonných podmienok v zmysle ust. § 58 ods. 1 O. s. p., v dôsledku čoho okresný súd uznesením z 22. septembra 2014 rozhodol tak, že navrhovateľovi 1/ neodpustil zmeškanie lehoty na podanie odvolania proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava III zo 16. augusta 2011. Následne na základe odvolania navrhovateľa 1/ Krajský súd Bratislava ako súd odvolací sa opätovne zaoberal preskúmaním napadnutého uznesenia Okresného súdu Bratislava III z 22. septembra 2014 a konaním, ktoré mu predchádzalo, a po preskúmaní veci napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil ako vecne správne. Dovolacím súdom nebolo zistené, že by v konaní na Okresnom súde Bratislava III (ako súde prvého stupňa), ako aj v konaní na Krajskom súde Bratislava (ako súde odvolacom) bola konkrétnym postupom týchto súdov navrhovateľovi 1/ znemožnená realizácia tých jeho procesných práv ktoré sú mu priznané Občianskym súdnym poriadkom za účelom ochrany jeho subjektívnych práv a oprávnených záujmov.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia žiadnej procesnej vady v zmysle ust. § 237 ods. 1 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplyva ani z ust. § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie navrhovateľa 1/ podľa ust. § 243 b/ ods. 5 v spojení s ust. § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania (ust. § 243 b/ ods. 5 O. s. p. v spojení ust. 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p.). Dovolací súd odporcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, keďže odporcovi v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Uznesenie prijal dovolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.